

VZPOMÍNKA NA LUBOŠE ANDRŠŤA

Při vzpomínce na naše dlouholeté lidské i hudební přátelství s Lubošem Andrštem usuzuji, že by si nepřál, aby zazněla vznosná laudatia nebo truchlivé nekrology. Vždy preferoval přímočaré, pravdivé a jasné příběhy. Sám byl takový, v životě i v hudbě. Přečtete si tedy trochu muzikantský příběh o tom, co se Lubošovi přihodilo na jeho poslední pouti.

Byl vlahý a potemnělý večer na řece Styx, která odděluje náš svět živých od podsvětí, kam míří v řecké mytologii všichni zesnulí. Na malé báře klimbá svraštělý převozník Charón. Právě spočítal, kolik mrtvých duší dnes doprovodil do podsvětí, když v dálce uviděl pomalu se blížícího chlápka s kytarou. I když si myslel, že pro dnešek má již odpracováno, zabral bidlem a vyrazil přes řeku Styx v ústrety pozdnímu příchozímu.

„Kdo jsi a co potřebuješ?“ křikne na poutníka. „Jsem Luboš a potřebuji převést na druhý břeh.“ „To ale není jen tak jednoduchá věc,“ praví převozník. „Tahle cesta je totiž jednosměrná. Návrat není možný. A navíc: pro svého nadřízeného boha Háda i pro jeho bratra velkého Dia potřebuji zjistit, koho to dnes večer přijímám. Opakuji tedy: Kdo jsi a co jsi v životě dokázal?“

„Hraji blues a hraji ho dobře. Říká to o mně i B. B. King a to je nějaká referenční,“ dodává neskromně Luboš.

„Tak ukaž, co umíš!“ opáčí Charón.

Luboš vezme kytaru a vystřihne skvostnou dvanáctku.

„Počkej, počkej,“ ozve se už zcela probuzený Charón. „Co to tam hraješ? Blues je přece mnohem jednodušší muzika.“

„No, abych Ti řekl pravdu, půjčil jsem si do běžné harmonie trochu starších a dnes už neobvyklých stupnic. Tohle je třeba lydická a tohle zase frygická.

Domov mají oba mody nedaleko odsud,“ říká Luboš, vypálí obě stupnice a rukou ukazuje směrem na Lydii a Frygii.

„Dobrá, dobrá, to by snad i Diovi mohlo stačit. Tak si nastup a dej sbohem životu. Jo a nezapomeň zaplatit!“ „Ty dva zlaté penízky máš, doufám, už pod jazykem.“

V našem křesťanském světě má konec lidského života podobný průběh.

U nebeských bran, kam má Luboš dnes nakročeno, pobývá svatý Petr, který posuzuje příchozí a uvádí je k samému Pánu Bohu.

Komunikaci s apoštolem Petrem měl Luboš jednodušší: potkal ho totiž před branou, kde podle českých slov spirituálu *Oh, When The Saints Go Marching In* „Svatý Petr v čele, kráčí si vesele a za ním v šiku svatí pochodují...“ Petr byl mnohem sdílnější a o blues věděl všechno. Trochu potíží měl však s původem vložených stupnic, které považoval za vlastní křesťanský vynález a argumentoval i jejich povšechným názvem církevní stupnice.

Následující soud zesnulého samotným Bohem šel pak celkem snadno. Posuzoval, kolik učinil žadatel v životě dobra a kolik spáchal hříchů. A taky, jestli mluvil pravdu.

Pravdu Luboš nejen mluvil, ale i hrál. Na nedávné oslavě Lubošových sedmdesátin jsem mu celý jeho krásný koncert natočil na kameru. Na uších jsem měl sluchátka, oči skrze hledáček sledovaly detaily jeho hry. Nic přesvědčivějšího a pravdivějšího jsem neslyšel. Nebyly tam ani církevní stupnice, ani jiné extravagantní úkazy. Jen prosté blues potvrzené celým životem a hudební kariérou.

Tu jsme začali spolu jako mladíci naprosto okouzlení muzikou. Zcela v zajetí indické hudby, bluesových a jazzových

velikánů i cizokrajných stupnic. I když se naše cesty hudbou rozcházely a opět se načas spojovaly, vždy jsme si po odloučení znovu a znovu vášnivě sdělovali, co nového jsme v muzice našli a kam asi budou směřovat naše další kroky.

Luboši, bude se nám stýskat. A až se začas za řekou Styx nebo v nebi zase sejdeme, těším se na to, jak si zahráme. To Tvoje obyčejné a pravdivé nebeské blues. Na tři akordy a bez kudrlinek a exotických stupnic.

Martin Kratochvíl

TEN TÓN MUSÍŠ MÍT V HLAVĚ!

Ani si už nepamatuju, kdo mi ho doporučil. Ale vím, že se tenkrát povídalo, že je to bratranec Petra Jandy. A to v té době něco znamenalo! Já jsem v tom devětašedesátém roce na jaře s kytarou praštil, protože jsem pochopil, že se nedokážu při svém zpívání vyrovnat hráčsky s úrovní, kterou jsem si představoval. Po několika měsících, kdy jsme hráli bez kytary a pak už i bez dechů, mi bylo jasné, že pokud chceme zatápnout konkurenci, kterou pro nás tehdy na naší scéně představoval Blue Effect s Radimem Hladíkem, Flamengo s Frantou Franclem a pak najednou i Rebels se Zdeňkem Juráčkou, musíme někoho najít. Někoho, kdo bude důstojným partnerem těchto skvělých hráčů. Tak přišel Luboš, měl kytaru Framus, východoněmecký aparát Regent 60, a když to na zkoušce v New Clubu v pražských Vršovicích zmáčkl a já u nás poprvé viděl někoho, kdo ovládá prstové vibrato, dodávající bluesovému tónu tak jiný charakter než vibrační páka, kterou používali všichni ostatní kytaristé, měl jsem hned jasno. Je úplně jedno, či je to bratranec. To je

náš člověk! A když jsem se ho zeptal, jak to dělá, že mu ta kytara bez všech boosterů a podobných krabiček, na tu běžnou aparaturu, kterou jsem míval taky, tak nádherně zpívá, jak se dělá ten krásný tón, řekl mi něco, co si pamatuju dodnes: „Ten tón musíš mít v hlavě!“ Od té doby uplynulo už víc než padesát let. Rozcházeli jsme se, zase scházeli a zase rozcházeli, a pokaždé, když jsme zase hráli spolu, měl jinou kytaru, jiný aparát, někdy neměl krabičky žádné, někdy měl (tenkrát se tomu u nás ještě neřikalo pedalboard), ale ten tón, ten jeho tón byl a je pořád stejný. I když on si ho pokaždé strašně hlídá a věnuje tomu spoustu úsilí, já slyším stále ten stejný tón, který mě okouzluje už v New Clubu někdy na přelomu roku 1969 a 1970. A slyším ho tak, i když hrajeme v našem triu s Honzou Hrubým a Lubošem na akustické kytary, slyším ho, i když on hraje třeba s Big Bandem Milana Svobody nebo s Energitem, slyším ho samozřejmě i ve Framus Five. Jinak to nejde. Je to ten jeho tón, ten, který má už víc než padesát let v hlavě. Luboš je hráč, který se může směle postavit do kterékoliv světové kapely. Takových lidí jsem v životě moc nepotkal. A jestliže mi Honza Hrubý, náš společný kolega z Framusu i z tria, kdysi otevřel vrátka do muziky stojící na klasických základech evropské hudební tradice, hudby,

Foto: Pavel Brilla

kteřou jsem do té doby vnímal jen jako posluchač, Luboš už od začátku stál oběma nohama v hudbě, která byla základem i mého hudebního směřování – tedy americkém rhythm and blues. Nemuseli jsme si nic moc vysvětlovat. A tak to všichni tři mícháme dohromady a myslím, že to funguje.

Luboš je i zajímavý autor, koneckonců jeho písnička Noc je můj den, kterou k nám do kapely přinesl už na začátku, hrajeme dodnes. A jeho instrumentální kompozice na albu Capricornus mě přivedly k nápadu dát dohromady

právě to naše akustické trio. Je také pedagogem, který ovlivnil a vychoval mnoho adeptů kytarové hry, napsal učebnice harmonie a natočil televizní seriál Kytarová klinika. A je i velmi zodpovědným a přemýšlivým ochráncem duševního vlastnictví. V poslední době mám šanci pozorovat ho při práci předsedy dozorců rady Ochraného svazu autorského a musím říci, že je i velmi obratným vyjednavatelem se smyslem pro realistickou politiku v téhle složité disciplíně. Je to chlapík se smyslem pro fair play. A to platí v každé době a v každé profesi.

Tohle jsem napsal v květnu 2020 do předmluvy knihy, kterou pod názvem Ještě hrají vestoje Luboš Andršť připravil společně s publicistou Ondřejem Bezrem a kterou pak v srpnu vydalo nakladatelství Galén. Tehdy jsme nikdo netušili, že Lubošovu hraní vestoje zbývá už jen šest měsíců. Naposledy hrál 17. listopadu toho roku, kdy jsme uzavírali ve Smetanově síni pražského Obecního domu velký streamovaný „Koncert pro budoucnost“ v rámci oslav toho významného výročí. Tehdy jsem naposledy slyšel naživo ten Lubošův typický tón. Ten, který měl v hlavě a který od toho devětašedesátého nosím v hlavě i já. Ten se zapomenout nedá.

Michal Prokop